

Hergebruik EPS

EPS in infrastructuur

De recente ontwikkelingen in de bouwsector tonen aan dat de Nederlandse bouw toe is aan een overgang naar een transparante en vraaggestuurde sector die (meer)waarde levert voor de eindgebruikers op basis van functionaliteit. Het vorige decennium heeft de landbouwsector een soortgelijke omslag meegemaakt. Minister Brinkhorst van EZ, toen nog als minister van Landbouw verantwoordelijk voor de omslag, heeft het initiatief genomen om de geleerde lessen uit de landbouwsector te gebruiken voor de huidige omslag in de bouw. Een van de lessen is het werken met experimenteeruimten, waarbij ondernemers op eigen rekening en risico, maar met lef en passie, het initiatief nemen om een systeeminnovatie te starten. Hierbij speelt de overheid een belangrijke rol als facilitator en voorwaardenschepper als het om tijdelijke regelgeving-aanpassing gaat. Tijdens een bijeenkomst van initiatiefnemers in de bouw vorige zomer is de minister geïnformeerd omtrent het initiatief 'EPS in de infrastructuur'.

Vijf leden van de branchevereniging Stybenex hebben samen met partijen uit het bedrijfsleven, waaronder SITA, het initiatief genomen om meer gebruikt EPS uit de markt te halen en te verwerken in grote EPS-blokken, om toe te passen bij de aanleg van infrastructuur, in het bijzonder bij wegen. Niet alleen is ingeschat, dat dit een afvalreductie (milieuwinst) kan opleveren, maar er is zeker sprake van versnelde aanleg van wegen (mobiliteitswinst). Ook de maatschappelijke baten zullen aanzienlijk zijn. Grootschalige introductie wordt nu nog belemmerd door onbekendheid met materiaal, onbekendheid met de maatschappelijke kosten en baten, niet toegesneden regelgeving, ontbrekende economische levensduuranalyse van gebruikte technieken en systemen, risicomijdend gedrag en het feit dat er sprake moet zijn van een ketenaanpak met voldoende volume. Met het creëren van een experimen-

teerruimte voor toepassing van (gerecycled) EPS in projecten van enige omvang kan een hefboom-effect ontstaan voor bredere toepassing van EPS op basis van een demonstratie-effect en verspreiding van de in deze projecten opgedane kennis.

Maatschappelijk belang

Het EPS-initiatief kent een aantal doelstellingen, bij voorbeeld:

- op milieugebied: toepassing van gerecycled EPS als een grondstof levert een belangrijke bijdrage aan het afvalreductiebeleid van de overheid (Ladder van Lansink, producentenverantwoordelijkheid, CO₂-reductie.)
- op het gebied van mobiliteit: het verkorten van de aanlegtijd van wegen (indicatie 36 naar vier maanden) en minder onderhoud na aanleg (grotere beschikbaarheid).

- maatschappelijk: bij gelijke aanlegkosten is door de lagere levensduurkosten een belangrijk maatschappelijk voordeel te behalen, door geringer ruimtebeslag naast de weg zijn de planprocessen eenvoudiger (doorlooptijd) en worden mindermensen geconfronteerd met onteigening (sociaal).

Bedrijfseconomisch belang

Een initiatief voor innovatie vanuit het bedrijfsleven kan alleen succesvol zijn als er (op termijn) een bedrijfseconomisch belang mee gediend is.

De opbrengsten komen onder meer voort uit:

- meer hergebruik afvalstromen
- lagere onderhoudskosten
- bij geïntegreerde contractvormen in de infrastructuur een snellere doorlooptijd in bouwprojecten, risicoreductie, et cetera.

Op basis van deze voordelen en de samenwerking tussen de toeleverende industrie en SITA is men bereid om gezamenlijk met de bouwkolom te investeren in het EPS-initiatief. Het EPS-initiatief behandelt een complex vraagstuk dat, bij voorkeur, in keten- en/of netwerkverband zal worden opgepakt. Een gecoördineerde actie bij afvalverwerkers, toeleveranciers, opdrachtgevers op landelijk en lokaal niveau, interdepartementale samenwerking, regelgevende instanties, aannemingsbedrijven en onderzoeksinstituten staat op stapel. De complexiteit, gecombineerd met de potentie van het project vragen om een regiefunctie. Vanwege het maatschappelijke belang en vanwege de systeeminnovatie is steun gevraagd bij EZ en de Regieraad Bouw.

Plan van aanpak

Gestreefd wordt naar een goed gecoördineerde regie over deze systeeminnovatie, waarbij een kleine high-level stuurgroep zorgt voor het slechten van eventuele barrières. Een platform van belanghebbenden (publiek/ privaat) zal de inhoudelijke aansturing op zich nemen. Uitvoering van het EPS-initiatief zal direct in de praktijk worden gebracht worden, waarbij er een aantal pilots zullen worden gestart. Deze praktijk-cases zullen worden ondersteund door gerichte acties en waar nodig nader onderzoek op het gebied van: milieu, techniek, regelgeving, proces, nieuwe concepten en MKBA (maatschappelijke kosten/batenanalyse). ■

**Voor meer informatie: Hommes Advies en Management B.V.,
drs. J.H. (Jan) Hommes, projectmanager,
tel (015) 256 70 84, e-mail: info@hommessadvies.nl, www.hommessadvies.nl, of: Stybenex, ir. J. (Hans) Tepper, tel.
(0418) 51 34 50, e-mail: info@stybenex.nl, www.stybenex.nl**